

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa 4 SSP
przedmiot	Język Polski

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV rok szkolny 2026/2027

1. Założenia

- Wymagania opracowano na podstawie podstawy programowej obowiązującej od 1 września 2026 r. oraz programu „NOWE Zamieńmy słowo” dla klasy 4.
- Wymagania są kumulatywne: ocena wyższa zakłada opanowanie wymagań przewidzianych na oceny niższe.
- Ocena celująca nie jest uzależniona od realizowania treści spoza programu; oznacza pełne, samodzielne i twórcze wykorzystywanie wiadomości i umiejętności.

2. Treści nauczania w klasie IV

Komunikacja

- nadawca, odbiorca, komunikat, intencja wypowiedzi
- komunikacja werbalna i niewerbalna
- uważne słuchanie, pytania i odpowiedzi, przedstawianie się
- grzeczność językowa; dostosowanie wypowiedzi do sytuacji i odbiorcy
- wyrażanie emocji, potrzeb, opinii i stanowiska; argument i uzasadnienie

Odbiór tekstów kultury

- autor, narrator, podmiot mówiący, bohater, fabuła, świat przedstawiony
- realizm, fantastyka i fikcja
- mit, baśń, legenda, przypowieść, opowiadanie, powieść, utwór liryczny
- epitet, porównanie, wyliczenie, powtórzenie, metafora, wyraz dźwiękonaśladowczy, rym
- temat, problematyka, emocje, motywacje, postawy i wartości
- film, teatr, komiks, malarstwo, muzyka i tekst audiowizualny

Świadomość języka

- rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, spójnik, przyimek
- liczba, osoba, rodzaj, przypadek, czas, tryb, stopniowanie – odpowiednio do poznawanych części mowy
- zdanie, równoważnik zdania; wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe
- podmiot i orzeczenie; związki wyrazów; zdanie pojedyncze i złożone
- synonimy, antonimy, frazeologizmy; znaczenie dosłowne i przenośne; wyrazy neutralne i wartościujące
- głoska i litera; samogłoska, spółgłoska, sylaba; głoski dźwięczne/bezdźwięczne i ustne/nosowe
- poznane zasady ortografii; kropka, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik, cudzysłów, nawias, dwukropek

Tworzenie wypowiedzi

- notatka; selekcja i porządkowanie informacji; pytania do tekstu; plan odtwórczy
- opis przedmiotu, krajobrazu, sytuacji i przeżyć; charakterystyka postaci
- opowiadanie odtwórcze i twórcze; fabuła, dialog, akapit
- list tradycyjny i elektroniczny; sprawozdanie i wypowiedzi relacjonujące
- opinia i wypowiedź argumentacyjna; wstęp, rozwinięcie, zakończenie
- prezentacja multimedialna i układ graficzny wypowiedzi

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa 4 SSP
przedmiot	Język Polski

Edukacja medialna i autorefleksja

- wyszukiwanie i selekcja informacji; fakt i opinia; porównywanie źródeł
- reklama i wpływ na odbiorcę; krytyczny odbiór przekazów
- bezpieczeństwo w Internecie, higiena cyfrowa, przeciążenie informacyjne
- emocje, wartości, role we wspólnotach, samoocena i planowanie uczenia się

3. Lektury obowiązkowe i inne teksty literackie

Dłuższe teksty omawiane w całości:

- Jan Brzechwa „Akademia Pana Kleksa”
- René Goscinny, Jean-Jacques Sempé „Mikołajek”
- C.S. Lewis „Lew, Czarownica i stara szafa”
- Andrzej Maleszka „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło”
- Roald Dahl „Charlie i fabryka czekolady”

Ponadto wymagania obejmują teksty literackie i nieliterackie zamieszczone w podręczniku „NOWE Zamieńmy słowo”, w tym wskazane w podstawie programowej fragmenty Biblii, mity greckie, baśnie, legendy, utwory liryczne i patriotyczne oraz inne teksty kultury.

4. Wymagania na poszczególne oceny

Komunikacja

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry(4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• rozpoznaje nadawcę i odbiorcę • wskazuje prostą intencję wypowiedzi • stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe • przedstawia się i krótko opowiada o sobie • słucha rozmówcy • z pomocą formułuje prosty komunikat	• wyjaśnia pojęcia: komunikacja, nadawca, odbiorca, intencja • rozpoznaje typowe komunikaty niewerbalne • dostosowuje prostą wypowiedź do sytuacji • wyraża emocje i potrzeby w sposób zrozumiały • formułuje opinię	• analizuje sytuację komunikacyjną • dobiera sposób wypowiedzi do odbiorcy • porównuje sposoby przekazania informacji • uzasadnia stanowisko • interpretuje komunikaty niewerbalne • stosuje zasady aktywnego słuchania	• ocenia skuteczność komunikatu • przekształca wypowiedź po zmianie odbiorcy lub celu • dobiera środki językowe do intencji • rozwija i uzasadnia stanowisko • rzeczowo reaguje na odmienne opinie	• tworzy zróżnicowane komunikaty dla różnych odbiorców • świadomie wykorzystuje środki werbalne i niewerbalne • prowadzi rzeczową dyskusję • odnosi się do argumentów rozmówcy • modyfikuje komunikat stosownie do reakcji odbiorcy

Odbiór tekstów kultury

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry(4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• wskazuje bohaterów, miejsce i czas wydarzeń • odtwarza najważniejsze wydarzenia • z pomocą określa temat • rozpoznaje narratora lub podmiot mówiący • odróżnia realizm od fantastyki • wskazuje wybrane środki stylistyczne	• porządkuje wydarzenia • opisuje świat przedstawiony • charakteryzuje bohatera na podstawie podanych informacji • rozpoznaje mit, baśń, legendę, przypowieść, opowiadanie i powieść • opisuje własne wrażenia	• analizuje elementy świata przedstawionego • porównuje bohaterów • wyjaśnia motywy zachowania i związki przyczynowo-skutkowe • określa funkcję poznanych środków artystycznych • formułuje i uzasadnia opinię o tekście	• interpretuje utwór i uzasadnia interpretację • analizuje wpływ środków artystycznych na odbiorcę • porównuje różne teksty kultury • ocenia postępowanie bohaterów według kryteriów • odnosi problematykę do rzeczywistości	• formułuje samodzielne hipotezy interpretacyjne • zestawia teksty różnych sztuk • analizuje relację formy i znaczenia • dostrzega możliwe sposoby odczytania tekstu i przekonująco uzasadnia własną interpretację

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa 4 SSP
przedmiot	Język Polski

Nauka o języku: części mowy i fleksja

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry(4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
- rozpoznaje rzeczownik, czasownik, przymiotnik oraz wybrane inne części mowy w prostych przykładach - odróżnia wyrazy odmienne od nieodmiennych - odmienia wyrazy według podanego wzoru	- rozpoznaje poznane części mowy - określa podstawowe kategorie gramatyczne: liczbę, rodzaj, osobę, przypadek, czas - tworzy i stosuje typowe poprawne formy wyrazów	- samodzielnie analizuje formy gramatyczne - stosuje poprawne formy fleksyjne w wypowiedziach - rozpoznaje funkcję wyrazów w zdaniu - wykorzystuje wiedzę o częściach mowy podczas redagowania tekstu	- porównuje właściwości części mowy - wyjaśnia zależność między formą wyrazu a jego funkcją w wypowiedzeniu - świadomie dobiera formy gramatyczne i poprawia błędy fleksyjne	- wykorzystuje wiedzę fleksyjną do świadomego kształtowania stylu - analizuje wpływ wyboru form gramatycznych na sens i brzmienie wypowiedzi - zasadnia własne rozwiązania językowe

Nauka o języku: składnia

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry(4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
- odróżnia zdanie od równoważnika - rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe - wskazuje podmiot i orzeczenie w prostym zdaniu - odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego	- określa funkcję podmiotu i orzeczenia - wskazuje podstawowe związki wyrazów - buduje poprawne zdania - przekształca proste wypowiedzenia według wzoru	- analizuje budowę zdania - określa zależności między wyrazami - samodzielnie przekształca wypowiedzenia - wykorzystuje składnię do poprawiania własnego tekstu	- porównuje różne konstrukcje składniowe - świadomie dobiera rodzaj wypowiedzenia do celu - zasadnia wybrane rozwiązania - poprawia błędy logiczne i składniowe	- przekształca tekst w określonym celu stylistycznym - porównuje efekty różnych konstrukcji składniowych - świadomie wykorzystuje składnię do budowania znaczenia, rytmu i ekspresji wypowiedzi

Słownictwo, frazeologia, fonetyka, ortografia i interpunkcja

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry(4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
- dobiera proste synonimy i antonimy - rozpoznaje znaczenie dosłowne i przenośne w prostych przykładach - dzieli wyraz na sylaby - rozpoznaje samogłoski i spółgłoski - stosuje podstawowe poznane reguły ortograficzne i znaki interpunkcyjne	- wyjaśnia znaczenie wyrazów w kontekście - rozpoznaje związki frazeologiczne - rozdziela głoski dźwięczne/bezdźwięczne i ustne/nosowe w typowych przykładach - stosuje poznane reguły ortografii i interpunkcji	- dobiera słownictwo do kontekstu - wyjaśnia znaczenie frazeologizmów - rozpoznaje nacechowanie emocjonalne - zasadnia typowe zapisy ortograficzne - poprawia błędy w tekście	- analizuje znaczenie i nacechowanie słownictwa - świadomie wykorzystuje synonimy, antonimy i frazeologizmy - zasadnia pisownię i interpunkcję, odwołując się do reguł i budowy zdania	- analizuje wpływ wyborów leksykalnych na odbiór wypowiedzi - przekształca tekst pod względem stylistycznym - trafnie i funkcjonalnie wykorzystuje bogate słownictwo - samodzielnie wyjaśnia i koryguje złożone błędy

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa 4 SSP
przedmiot	Język Polski

Tworzenie wypowiedzi

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry(4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• tworzy krótką wypowiedź na temat • sporządza prostą notatkę i plan • opisuje przedmiot lub postać • opowiada o wydarzeniu • redaguje prosty list • wyodrębnia wstęp, rozwinięcie i zakończenie • poprawia tekst z pomocą	• selekcjonuje najważniejsze informacje • sporządza plan odtworczy • redaguje opis, opowiadanie, list, prostą charakterystykę i sprawozdanie • formułuje opinię i proste uzasadnienie • stosuje akapity	• planuje wypowiedź • hierarchizuje informacje • tworzy spójne opowiadanie, charakterystykę i sprawozdanie • formułuje argumenty • dobiera słownictwo do formy • samodzielnie redaguje i koryguje tekst	• tworzy rozbudowane, logiczne i spójne wypowiedzi • świadomie komponuje tekst • rozwija argumentację • stosuje dialog i środki urozmaicające narrację • ocenia i poprawia własny tekst pod względem treści, kompozycji i języka	• projektuje oryginalne wypowiedzi • świadomie kształtuje narrację, fabułę i styl • łączy formy, gdy służy to celowi • twórczo przekształca teksty • tworzy i prezentuje przemyślaną prezentację multimedialną

Edukacja medialna

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry(4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• wyszukuje prostą informację we wskazanym źródle • rozpoznaje fakt i opinię w prostych przykładach • wymienia podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i higieny cyfrowej	• wyszukuje informacje w różnych źródłach • odróżnia fakty od opinii • wybiera informacje potrzebne do zadania • rozpoznaje perswazyjny charakter reklamy • opisuje skutki nadmiernego korzystania z ekranów	• porównuje informacje z różnych źródeł • analizuje proste mechanizmy reklamy • wyjaśnia potrzebę sprawdzania informacji • stosuje zasady higieny cyfrowej	• analizuje konstrukcję przekazu medialnego i sposoby wpływania na odbiorcę • ocenia przydatność źródła • uzasadnia potrzebę krytycznego odbioru treści • analizuje własne nawyki cyfrowe	• krytycznie zestawia przekazy dotyczące tego samego zagadnienia • formułuje uzasadnione wnioski • projektuje własny etyczny przekaz medialny • proponuje rozwiązania wspierające odpowiedzialne korzystanie z mediów

Autorefleksja, wartości i współpraca

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry(4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
• nazywa podstawowe emocje • wskazuje wartości obecne w tekście • opisuje własne zainteresowania • słucha innych • podejmuje współpracę w parze lub grupie	• opisuje własne emocje i rozpoznaje emocje innych • wyjaśnia ważne dla siebie wartości • opisuje role w rodzinie, klasie i innych wspólnotach • wyraża opinię • dokonuje prostej samooceny	• uzasadnia własne stanowisko • porównuje wartości i postawy • analizuje swoje zaangażowanie • ocenia postępy • respektuje odmienne stanowiska i współpracuje przy realizacji zadania	• analizuje konflikty wartości • formułuje i uzasadnia stanowisko • wyznacza cele uczenia się i planuje ich osiągnięcie • organizuje własną pracę i odpowiedzialnie realizuje rolę w zespole	• analizuje problem z różnych perspektyw • hierarchizuje wartości i uzasadnia kryteria • konfrontuje własne stanowisko z argumentami innych i potrafi je modyfikować • inicjuje i współtworzy działania zespołowe

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa 4 SSP
przedmiot	Język Polski

Interpretacja głosowa i prezentacja

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
- głośno odczytuje tekst - z pomocą stosuje pauzę i podstawową intonację - naśladuje wzorcowy sposób czytania	- czyta płynnie i zrozumiale - stosuje odpowiednie tempo, intonację i artykulację - przygotowuje krótką wypowiedź ustną	- interpretuje głosowo tekst, wykorzystując tempo, akcent, pauzę i intonację - prezentuje wypowiedź w uporządkowany sposób	- dostosowuje interpretację głosową, gest, mimikę i sposób prezentacji do tekstu, celu i odbiorcy - świadomie buduje kontakt ze słuchaczami	- projektuje i wykonuje własną, uzasadnioną interpretację głosową, sceniczną lub multimedialną - elastycznie dostosowuje sposób prezentacji do sytuacji

5. Szczegółowe wymagania dotyczące lektur

Jan Brzechwa „Akademia Pana Kleksa”

Treści: świat Akademii; Ambroży Kleks i Adaś Niezgódka; niezwykła szkoła; fantastyka; przemiana bohatera; wyobraźnia, nauka, samodzielność i relacje.

René Goscinny Jean-Jacques Sempé, „Mikołajek”

Treści: narrator dziecięcy; humor; relacje rówieśnicze i rodzinne; szkoła z perspektywy dziecka; nieporozumienie jako źródło komizmu; bohater zbiorowy.

René Goscinny Jean-Jacques Sempé, „Mikołajek”

Treści: narrator dziecięcy; humor; relacje rówieśnicze i rodzinne; szkoła z perspektywy dziecka; nieporozumienie jako źródło komizmu; bohater zbiorowy.

C.S. Lewis „Lew, Czarownica i stara szafa”

Treści: Narnia; świat realistyczny i fantastyczny; rodzeństwo Pevensie; Aslan i Biała Czarownica; zdrada, przebaczenie, odwaga, odpowiedzialność, dobro i zło.

Andrzej Maleszka „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło”

Treści: realizm i fantastyka; magiczny przedmiot; konsekwencje życzeń i decyzji; relacje rodzinne; odpowiedzialność za działania.

Roald Dahl „Charlie i fabryka czekolady”

Treści: Charlie Bucket, rodzina i Willy Wonka; fantastyczna fabryka; zachowania dzieci i ich konsekwencje; skromność, chciwość, odpowiedzialność i relacje rodzinne.

Wymagania na poszczególne oceny

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
- odtworza najważniejsze wydarzenia - wskazuje głównych bohaterów, czas i miejsce - rozpoznaje podstawowy problem	- opisuje bohaterów i relacje - porządkuje fabułę - wskazuje ważne elementy problematyki - wyraża i krótko uzasadnia opinię	- analizuje motywy i skutki działań - porównuje bohaterów - wykorzystuje przykłady z lektury do uzasadnienia stanowiska	- interpretuje problemy i wartości - ocenia postawy według kryteriów - formułuje wnioski i uzasadnia je trafnymi odwołaniami do tekstu	- formułuje samodzielne hipotezy interpretacyjne - zestawia problemy z innymi tekstami i doświadczeniami - tworzy oryginalną, dobrze uzasadnioną odpowiedź na lekturę

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa 4 SSP
przedmiot	Język Polski

6. Wymagania dotyczące tekstów zamieszczonych w podręczniku

- ustala temat i najważniejsze informacje; rozpoznaje nadawcę, odbiorcę oraz intencję wypowiedzi;
- rozpoznaje rodzaj tekstu i cechy poznawanych gatunków; odróżnia tekst literacki od użytkowego, informacyjnego i medialnego;
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego; porządkuje wydarzenia; charakteryzuje i porównuje bohaterów;
- rozpoznaje środki językowe i artystyczne oraz – na wyższych poziomach – wyjaśnia ich funkcję i oddziaływanie;
- odróżnia fakt od opinii; porównuje perspektywy nadawców i informacje z różnych źródeł;
- formułuje wrażenia, pytania, opinie, argumenty, wnioski i interpretacje, odwołując się do tekstu;
- odnosi problematykę tekstu do emocji, wartości, relacji, własnych doświadczeń i sytuacji współczesnych;
- przekształca teksty oraz tworzy wypowiedzi inspirowane lekturą; rozwija słownictwo i dokonuje samooceny.

7. Ogólna charakterystyka stopni

Ocena	Charakterystyka
2 – dopuszczający	rozpoznaje, wskazuje, nazywa, odtwarza i wykonuje podstawowe zadania, niekiedy z pomocą; błędy nie uniemożliwiają zrozumienia wypowiedzi.
3 – dostateczny	opisuje, wyjaśnia, klasyfikuje i stosuje wiedzę samodzielnie w typowych sytuacjach.
4 – dobry	sprawnie stosuje wiedzę; porównuje, analizuje, uzasadnia, przekształca i samodzielnie koryguje większość błędów.
5 – bardzo dobry	samodzielnie analizuje, interpretuje, ocenia, argumentuje i tworzy; wykorzystuje wiedzę także w sytuacjach problemowych.
6 – celujący	w pełni opanowuje wymagania; integruje wiedzę, formułuje hipotezy, projektuje oryginalne rozwiązania, dokonuje transferu do nowych sytuacji i przekonująco uzasadnia decyzje.

8. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

Osiągnięcia ucznia są sprawdzane w formach dostosowanych do wieku, rodzaju umiejętności oraz celu kształcenia. Ocenie podlega nie tylko znajomość wiadomości, lecz także ich praktyczne zastosowanie, samodzielność, rozumienie tekstu, komunikowanie się, tworzenie wypowiedzi, poprawność językowa oraz umiejętność refleksji nad własnym uczeniem się.

Obszar osiągnięć	Sposoby i formy sprawdzania	Co podlega ocenie
Komunikacja	obserwacja wypowiedzi i rozmowy; scenki sytuacyjne; dialog; praca w parach; dyskusja; krótkie wypowiedzi ustne i pisemne; zadania wymagające zmiany odbiorcy, celu lub sytuacji komunikacyjnej	rozpoznawanie nadawcy, odbiorcy i intencji; uważne słuchanie; formułowanie pytań i odpowiedzi; grzeczność językowa; wyrażanie emocji, potrzeb i opinii; uzasadnianie stanowiska; dostosowanie komunikatu do odbiorcy

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa 4 SSP
przedmiot	Język Polski

Odbiór tekstów kultury	czytanie ze zrozumieniem; karta pracy; odpowiedź ustna; zadania do fragmentu; sprawdzian lub kartkówka; quiz; rozmowa o tekście; zadania interpretacyjne; porównywanie tekstu literackiego z filmem, ilustracją, komiksem lub innym tekstem kultury	rozumienie treści; świat przedstawiony; narrator i podmiot mówiący; bohaterowie i motywacje; realizm i fantastyka; gatunki; środki artystyczne i ich funkcje; temat, problematyka, wartości; formułowanie opinii, wniosków i interpretacji
Lektury dłuższe i teksty z podręcznika	sprawdzian lub kartkówka ze znajomości lektury; quiz; odpowiedź ustna; praca z fragmentem; karta pracy; plan wydarzeń; charakterystyka bohatera; zadanie problemowe; wypowiedź pisemna; zadanie twórcze; projekt lub prezentacja	znajomość treści; porządkowanie wydarzeń; charakterystyka i porównywanie bohaterów; motyw działań i ich konsekwencje; problematyka i wartości; odwoływanie się do konkretnych wydarzeń; samodzielne uzasadnianie opinii i interpretacji
Nauka o języku: części mowy i fleksja	kartkówki i sprawdziany; ćwiczenia praktyczne; rozpoznawanie form w tekście; odmiana wyrazów; uzupełnianie i przekształcanie zdań; gry i quizy językowe; korekta własnej wypowiedzi	rozpoznawanie części mowy; określanie kategorii gramatycznych; poprawna odmiana; stosowanie właściwych form fleksyjnych; wykorzystywanie wiedzy gramatycznej podczas redagowania wypowiedzi
Nauka o języku: składnia	kartkówki i sprawdziany; analiza zdań; układanie i przekształcanie wypowiedzi; zadania praktyczne; poprawianie błędów; redagowanie własnych zdań i tekstów	odróżnianie zdania od równoważnika; typy wypowiedzi; podmiot i orzeczenie; związki wyrazów; zdanie pojedyncze i złożone; poprawność i celowość konstrukcji składniowych
Słownictwo i frazeologia	ćwiczenia leksykalne; kartkówki; zadania ze słownikiem; krzyżówki i quizy; wyjaśnianie znaczeń w kontekście; dobieranie synonimów i antonimów; redagowanie i przekształcanie zdań	rozumienie znaczeń; znaczenie dosłowne i przenośne; synonimy i antonimy; frazeologizmy; nacechowanie emocjonalne i wartościujące; trafny i funkcjonalny dobór słownictwa
Fonetyka	ćwiczenia ustne i pisemne; kartkówki; dzielenie wyrazów na sylaby; rozpoznawanie głosek; zadania praktyczne związane z wymową i zapisem	odróżnianie głoski od litery; samogłoski i spółgłoski; sylaby; głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe; wykorzystywanie wiedzy fonetycznej w typowych zadaniach
Ortografia i interpunkcja	dyktanda; kartkówki; uzupełnianie tekstów; zadania korektorskie; uzasadnianie pisowni; ćwiczenia interpunkcyjne; poprawa własnych wypowiedzi	stosowanie poznanych reguł ortograficznych i znaków interpunkcyjnych; dostrzeganie i poprawianie błędów; uzasadnianie zapisu w zakresie poznanych zasad
Tworzenie wypowiedzi	prace klasowe i dłuższe prace pisemne; krótkie formy; notatka i plan; opis; charakterystyka; opowiadanie odtwórcze i twórcze; list; sprawozdanie; opinia i prosta wypowiedź argumentacyjna; redagowanie i poprawianie tekstu	realizacja tematu i formy; selekcja i porządkowanie informacji; kompozycja i akapity; spójność; rozwinięcie fabuły; argument i uzasadnienie; dobór słownictwa; poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna
Interpretacja głosowa i prezentacja	głośne czytanie; recytacja; interpretacja głosowa; krótka prezentacja; wypowiedź przygotowana; prezentacja multimedialna; scenka lub inscenizacja	płynność i zrozumiałość; tempo, intonacja, akcent, pauza i artykulacja; dostosowanie sposobu prezentacji do tekstu, celu i odbiorcy; kontakt ze słuchaczami; funkcjonalność środków niewerbalnych

	WYMAGANIA EDUKACYJNE
placówka	Zespół Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1
poziom/klasa	Klasa 4 SSP
przedmiot	Język Polski

Edukacja medialna	zadania do reklamy i przekazu medialnego; wyszukiwanie informacji; porównywanie źródeł; rozpoznawanie faktów i opinii; analiza prostego przekazu; projekt własnego komunikatu medialnego; rozmowa problemowa	selekcja informacji; odróżnianie faktu od opinii; rozpoznawanie perswazji; podstawowa ocena źródła; krytyczny odbiór treści; bezpieczeństwo w Internecie i higiena cyfrowa; odpowiedzialność za własny przekaz
Autorefleksja, wartości i współpraca	obserwacja pracy indywidualnej i zespołowej według podanych kryteriów; rozmowa; zadanie refleksyjne; analiza dylematu; samoocena; ocena koleżeńska; planowanie celu uczenia się; projekt grupowy	nazywanie emocji; rozpoznawanie i uzasadnianie wartości; formułowanie opinii; słuchanie innych; respektowanie odmiennych stanowisk; odpowiedzialność za własną rolę; indywidualny wkład w pracę zespołu; rozpoznawanie własnych postępów i potrzeb
Praca twórcza i projektowa	plakat; komiks; ilustracja; lapbook; film, audycja, podcast, inscenizacja; przekład intersemiotyczny; wystawa prezentacja; projekt indywidualny lub zespołowy; twórcze przekształcanie tekstu	zgodność z zadaniem; wykorzystanie wiedzy o tekście i języku; komunikatywność; samodzielność; celowość zastosowanych środków; pomysłowość rozumiana jako adekwatne i funkcjonalne rozwiązanie; w pracy grupowej - indywidualny wkład ucznia

9. Uwagi do oceniania

- Dobór formy sprawdzania jest adekwatny do celu kształcenia i rodzaju umiejętności.
- Nie każda umiejętność jest sprawdzana testem lub sprawdzianem pisemnym.
- W ciągu roku uczeń otrzymuje zadania o zróżnicowanym poziomie: od rozpoznawania i odtwarzania, przez wyjaśnianie i stosowanie, po analizowanie, ocenianie, przekształcanie i tworzenie.
- W dłuższych wypowiedziach pisemnych ocenia się - odpowiednio do poznanej formy - realizację tematu, treść, kompozycję, spójność, słownictwo oraz poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.
- W wypowiedzi argumentacyjnej ocenia się przede wszystkim jasne stanowisko, trafność argumentu, jego uzasadnienie oraz logiczny związek między opinią, argumentem i przykładem.
- Przy sprawdzaniu znajomości lektury wykorzystuje się zarówno zadania dotyczące treści, jak i zadania wymagające rozumienia motywacji bohaterów, problematyki, wartości oraz uzasadniania odpowiedzi odwołaniem do tekstu.
- Aktywność na lekcji, współpraca, projekt, prezentacja i zadania twórcze będą oceniane według wcześniej podanych kryteriów. W pracy zespołowej uwzględnia się indywidualny wkład ucznia.
- Samoocena i ocena koleżeńska służą przede wszystkim uczeniu się, rozpoznawaniu postępów i planowaniu dalszej pracy; nie zastępują nauczycielskiej oceny osiągnięć.
- Formy i warunki sprawdzania osiągnięć dostosowuje się do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia oraz zaleceń wynikających z opinii lub orzeczenia.